KÁRPÁTIKON

A KÁRPÁTALJAI MAGYAR GÖRÖGKATOLIKUSOK LAPJA • 2019/1

Ferenc pápa nagyböjti üzenete

Megújult óvodák átadása

Események - programok

KarpatIkon2019_1.indd 1 2019. 03. 11. 0:45:34

PROGRAMOK

A Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet tervezett programjai

Jegyesek és házasságra készülök lelkigyakorlata - március 22-24., Alsóhidegpatak (Ozero Vita)

Házas Hétvége - március 29-31., Jánosi, Helikon Hotel

Szent György-napi Sportnap – április 27., Tiszapéterfalva

Szavalóverseny - április 6.

Szent Margit Program támogatottjainak családi napja - április 7., Karácsfalva

KarpatIkon2019_1.indd 2 2019. 03. 11. 0:45:34

Ferenc pápa nagyböjti üzenete

Kedves Fivérek és Nővérek!

Évről-évre az Anyaszentegyház révén Isten megadja hívő népének, hogy „a megtisztult lélek örömével várják Húsvét szent titkának ünnepét: [...] hogy a megváltás misztériumaiból merítve eljussanak a Krisztusban való új élet teljességére" (Nagyböjti I. prefáció). Így előre haladhatunk Húsvétról Húsvétra, annak az üdvösségnek a beteljesedése felé, amelyet már megkaptunk Krisztus húsvéti misztériumának köszönhetően: „Mert üdvösségünk távlata a remény" (Róm 8,24). Ez az üdvösség misztérium, amely már működik bennünk a földi élet során, dinamikus folyamat, amely magába foglalja a történelmet és az egész teremtett világot. Mint ahogy Szent Pál mondja: „A sóvárgással eltelt természet Isten fiainak megnyilvánulását várja (Róm 8,19)". Ennek távlatában szeretnék felkínálni néhány kiindulási pontot elmélkedésünkhöz azzal a céllal, hogy a közelgő Nagyböjtben kísérjék el a megtérés felé vezető utunkat.

1. A teremtett világ megváltása

Krisztus kínszenvedése, halála és feltámadása, Húsvéti Szent Háromnapjának ünneplése, a liturgikus év csúcspontja minden alkalommal arra szólít bennünket, hogy járjuk végig a felkészülés útvonalát, annak tudatában, hogy hasonulásunk Krisztus képmásához (vö. Róm8,29) Isten irgalmasságának felbecsülhetetlen adománya.

A bűn negatív ereje még mindig jelen van világunkban

Ha az ember Isten gyermekeként él, ha megváltott személyként él, aki hagyja, hogy a Szentlélek vezesse (vö. Róm 8,14) és fel tudja ismerni és a gyakorlatban meg tudja valósítani Isten törvényét, kezdve attól, amely beleíródott szívébe és a természetbe, akkor *jót tesz a teremtett világnak is*, együttműködve megváltásában. Ezért a teremtett világ – mondja Szent Pál – sóvárogva vágyik az után, hogy megnyilvánuljanak Isten gyermekei. Vagyis mindazok, akik élvezik Jézus húsvéti misztériumának kegyelmét, azok éljék meg teljesen annak gyümölcseit, amelyek elrendeltetése, hogy elérjék teljes érettségüket az emberi test megváltásában. Amikor Krisztus szeretete átalakítja a szentek életét – szellemét, lelkét és testét – ezek dicsőítik Istent és az imával, a szemlélődéssel, a művészettel ebbe bevonják a teremtményeket is, mint ahogy ezt csodálatraméltón mutatja Assisi Szent Ferenc „Naphimnusza" (Naptestvér éneke) (vö. Laudato si' Enciklika, 87). De világunkban a megváltás által teremtett összhangot még továbbra is mindig fenyegeti a bűn és a halál negatív ereje.

2. A bűn romboló ereje

Valóban, amikor nem élünk Isten gyermekeiként, gyakran romboló magatartással fordulunk felebarátunk és a többi teremtmény felé, – de saját magunk felé is – többé kevésbé tudatosan azt vélve, hogy saját akaratunk szerint bánhatunk velük. Ekkor a féktelenség kerekedik felül, olyan életstílushoz vezetve, amely túllép azokon a határokon, amelyeket tiszteletben kellene tartanunk emberi létünk és a természet érdekében. Ez az életstílus azokat az ellenőrizhetetlen vágyakat követi, amelyeket a Bölcsesség könyve az istenteleneknek tulajdonít, vagyis azoknak, akiknek nem Isten jelenti

KarpatIkon2019_1.indd 3 2019. 03. 11. 0:45:35

cselekedeteik vonatkozási pontját, és reményük sincs a jövő számára. (vö. 2,1-11). Ha nem irányulunk szüntelenül Húsvét felé, a Feltámadás látóhatára felé, akkor világos, hogy végül a *mindent és azonnal, a mindig többet* birtokolni logikája érvényesül.

A teremtett világ kertje pusztasággá válik a bűn hatására

Tudjuk, hogy minden baj oka a bűn, ami attól kezdve, hogy megjelent az emberek között, megszakította a szeretetkapcsolatot Istennel, a többiekkel és a teremtett világgal, amelyhez mindenekelőtt testünk révén kapcsolódunk. Miután megtört a szeretetkapcsolat Istennel, csorba esett azon a harmonikus kapcsolaton is, amely a környezethez fűz, amelyben élnünk kell, így a kert pusztasággá alakult át (vö. Ter 3,17-18). Arról a bűnről van szó, amikor az ember azt képzeli, hogy a teremtett világ istene, annak abszolút ura és azt nem a Teremtő által akart célnak megfelelően, hanem saját érdekét követve használhatja, a teremtmények és a többiek kárára.

Amikor felhagynak Isten törvényével, a szeretet törvényével, akkor az erősebbnek a gyengébb feletti törvénye érvényesül. A bűn, amely az ember szívében lakozik (vö. Mk 7,20-23) – és úgy nyilvánul meg, mint birtoklási vágy, mértéktelen jólét után sóvárog, figyelmen kívül hagyja a többiek javát és gyakran a sajátját is – a teremtett világ, a személyek és a környezet kihasználásához vezet, a szerint a kielégíthetetlen kapzsiság szerint, amely minden vágyat jognak tekint és amely előbb vagy utóbb azt is elpusztítja, aki uralma alá vetette.

3. A bűnbánat és a megbocsátás gyógyító ereje

Ezért a teremtett világnak sürgető szüksége van rá, hogy megnyilvánuljanak Isten gyermekei, azok, akik az „új teremtmények" lettek: „Mindaz, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi tovatűnt, lám valami új valósult meg" (2Kor 5,17). Valóban, megnyilvánulásukkal maga a *teremtett világ* is *„ünnepelhet egy húsvétot"*: megnyílva új egeknek és az új földnek (vö. Jel21,1). És a Húsvét felé vezető utunk éppen arra szólít bennünket, hogy újítsuk meg keresztény arcunkat és szívünket a bűnbánat, a megtérés és a megbocsátás révén, hogy megélhessük a húsvéti misztérium kegyelmének teljes gazdagságát.

Nagyböjt a megtérés szentségi jele

A teremtett világnak ez a „türelmetlensége", ez a várakozása akkor teljesedik be, amikor Isten gyermekei megnyilvánulnak, vagyis amikor a keresztények és minden ember határozottan belép ebbe a „vajúdásba", ami a megtérés. Az egész teremtett világ, velünk együtt, arra kapott meghívást, hogy felszabaduljon „a mulandóság szolgai állapotából" és belépjen „Isten fiainak dicsőséges" szabadságába (Róm 8,21). A Nagyböjt szentségi jele ennek a megtérésnek. Arra szólítja a kereszténye ket, hogy még buzgóbban és konkrétabban testesítsék meg személyes, családi és társadalmi életükben a húsvéti misztériumot, különösen a böjtölés, az ima és az alamizsnálkodás révén.

Böjtölni azt jelenti, hogy megtanuljuk megváltoztatni magatartásunkat a többiek és a teremtmények felé: a kísértésből, hogy mindent „felfaljunk", hogy kielégítsük falánkságunkat jussunk el ahhoz a képességhez, hogy szeretetből szenvedünk, ami betöltheti szívünk ürességét. ***Imádkozni*** azt jelenti, hogy le tudunk mondani a bálványimádásról és énünk önelégültségéről és kimondjuk, hogy szükségünk van az Úrra és irgalmasságára. ***Alamizsnálkodni*** pedig annyit jelent, hogy kilépünk abból az ostoba életből, hogy mindent magunknak halmozunk fel, abban a tévhitben, hogy biztosíthatunk magunknak egy olyan jövőt, ami nem a miénk. És így ismét megtaláljuk annak a tervnek az örömét, amelyet Isten helyezett el a teremtett világban és szívünkben, azt, hogy szeretjük Őt, testvéreinket és az egész világot, és ebben a szeretetben megtaláljuk az igazi boldogságot.

A teremtett világ váljon ismét az Istennel való szeretetközösség kertjévé

Kedves fivérek és nővérek, Isten Fiának „nagyböjtje" az volt, hogy belépett a teremtett világ *pusztaságába*, hogy az ismét az Istennel való szeretetközösség *kertjévé* váljon, amilyen volt a kezdetek bűne előtt (vö. Mk 1,12-12; Iz 51,3). A mi Nagyböjtünk legyen ugyanennek az útnak a végigjárása, hogy elvigyük Krisztus reménységét a teremtett világnak is, amely „a mulandóság szolgai állapotából fölszabadul Isten fiainak dicsőséges szabadságára" (Róm 8,21). Ne hagyjuk, hogy hiába múljon el ez a kedvező időszak! Kérjük Istent, segítsen nekünk, hogy megvalósítsuk a valódi megtérés útvonalát. Hagyjunk fel az önzéssel, a magunkra szegezett tekintettel és forduljunk Jézus Húsvétja felé; legyünk felebarátai nehézséggel küzdő fivéreinknek és nővéreinknek, osszuk meg velük spirituális és anyagi javainkat. Így, konkrétan befogadva életünkbe Krisztus győzelmét a bűn és a halál felett, a teremtett világra is ráirányítjuk átalakító erejét.

Vatikán, 2018. október 4.
Assisi Szent Ferenc ünnepén

KarpatIkon2019_1.indd 4 2019. 03. 11. 0:45:35

NAGY Tamás: „Ha elfeledlek téged, Jeruzsálem…”

Sokunk számára ismerős ez a zsoltárvers, melyet a Nagyböjtöt megelőző három vasárnap reggelén énekeljük az utrenyén. Ez a „Babilon folyóvizei mellett…” kezdetű 136. zsoltár egyik verssora: „Ha elfeledlek téged, Jeruzsálem, legyen feledve az én jobbkezem”, vagy más fordításban, még drasztikusabban fogalmazva: „száradjon le a jobbkezem”. A zsoltárosnak ezek az erős szavai persze nem azt jelentik, hogy rosszat akarna magának, hanem sokkal inkább azt, hogy soha sem szeretné elfelejteni a számára legszentebb várost. A zsoltárversben említett Jeruzsálem, nekünk, kereszténynek már mást jelent, mint az ószövetségi zsidóságnak. Nekik a „Szent Város” azért volt különleges, mert úgy tartották, hogy csak azon az egy helyen állhat Isten temploma; vagyis Jeruzsálem az a hely, ahol a leginkább képes az ember az Istennel való találkozásra. A mi számunkra hasonlóképpen jelenik meg a Húsvét, az „Ünnepek ünnepe”, amikor úgy érezzük, hogy a legközelebb kerülünk az Isten országához, a „mennyei Jeruzsálemhez”.

A Nagyböjt ideje is valamelyest hasonlítható a választott nép babiloni fogságára, amikor távol kerül szeretett szülőföldjétől, ahol nap, mint nap otthonosan és biztonságban érezhette magát. Az Egyházunk által felkínált nagyböjti idő, egyfajta önkéntes fogságnak is értelmezhető, de mindenképpen kilépés a saját megszokott hétköznapjainkból, önként vállalt lemondás, elcsendesedés, az ember önmagába tekintése révén. Az önkéntességgel együtt azonban fontos felismernem azt is, hogy ezekre a lemondásokra saját magamnak van szükségem; ez az eltávolodás az én javamat is szolgálja: jobb emberré válhatok a böjtölés, elcsendesedés, megtisztulás által. Ugyanakkor a böjt mégsem lehet öncélú, erre oda kell figyelnünk: Ne váljék pusztán diétává, fogyókúrává, egyszemélyes lelkigyakorlattá a böjtölésem! Még ha a lelki javamat is szolgálja, akkor sem lehet öncélú és kizárólag önös érdekek vezérelte, mert ezzel éppen a lényegét veszítené el. Az utóbbi években szoktak rendezni böjti futás címén futóversenyt is, de a böjt nem igazi verseny, ahol az számít, hogy ki ér előbb célba, vagy ki tud jobban böjtölni, hanem inkább egy olyan futóverseny, ahol egymásba karolva egymást segítve, együtt futunk, és együtt érünk be a célba, a Nagyböjt az egész Egyház közös futása, ahol mindannyian nyerünk.

Ahhoz, hogy elérjük a Húsvét ünnepét, előbb szükséges megélnünk azt a mélységet és kiüresedést, amelyet a Nagyböjt kínál fel nekünk a böjt, a csend, az imádság és a jócselekedetek segítségével. Ha nem tudunk elég mélyre „leereszkedni”, akkor nem tudjuk igazán megélni a Húsvét igazi örömét; hogy miért örülünk, és miért tudunk annyira felszabadultan ünnepelni a Feltámadás jeles napján. A Húsvét ünnepén egy rövid időre bepillantást nyerhetünk abba az örömbe és boldogságba, ami a mennyországban vár ránk. Azonban ahhoz, hogy ez a bepillantás minél tisztább legyen és minél mélyebb nyomot hagyjon a lelkünkben, szükséges az a lelki megtisztulás és kiüresedés, az elcsendesedés és a böjt, amely segít abban, hogy elhagyjuk a lényegtelen dolgokat és csak az igazán lényegesekre tudjunk figyelni.

Kívánom mindnyájunknak, hogy valóban „jó harcot harcoljunk, a böjt futását bevégezzük, a hitet sértetlenül megtartsuk”; és ne veszítsük szem elől azt a célt, amit szeretnénk elérni: az Isten országát - ne feledjük el a Mennyei Jeruzsálemet!

(A szerző a kenézlői görögkatolikus egyházközség áldozópapja)

KarpatIkon2019_1.indd 5 2019. 03. 11. 0:45:37

FÜLÖP János: Böjtöljünk lelkileg is

„Testileg böjtölvén, atyámfiai, böjtöljünk lelkileg is: törjük szét az igaztalanság bilincseit, távolítsuk el a mulandóságok konok kívánságát, tépjünk szét minden igaztalan írást, adjunk kenyeret az éhezőknek s fogadjuk házunkba a hajléktalan szegényt, hogy Krisztus Istenünktől dús kegyelmet nyerjünk”.

Életünk nagy eseményeit, történéseit általában várakozás előzi meg, amely egyben felkészülési időszak is. Nincs ez másként görögkatolikus egyházunkban sem, hisz nagyobb ünnepeinket böjti időszak előzi meg, amely felkészít bennünket az ünnep tartalmas megtartására. A nagyböjti időszak helyes eltöltéséhez az Előszenteltek Liturgiája egyik sztichirája ad támpontokat, ebből szeretnék kiemelni néhányat.

Testileg böjtölvén, atyámfiai, böjtöljünk lelkileg is! A böjt önmegtagadást, az érzéki élvezetektől való tartózkodást jelent, de mindig lelki célzattal. Amennyiben az utóbbi hiányzik, úgy böjtölésünk sokkal inkább diéta, a súlyfelesleg leadása lesz, mintsem Istennek tetsző cselekedet. A szentatyák, akik maguk is gyakran nagy aszkéták, önmegtartózkodók voltak tanítanak bennünket, hogy böjtölésünk során melyek azok a lelki szempontok, amelyekre oda kell figyelnünk. Aranyszájú Szent János konstantinápolyi pátriárka (+407) azt tanácsolja, hogy „a böjttel mindig egyesíteni kell az imádságot. Az imádságot éppen a böjt idején végezzük figyelemmel, mert akkor a léleknek könnyű, semmi nem nyomja, és nem adja át magát az élvezetek veszedelmes terhének”. A Jóistennel való kapcsolat ápolása a szertartásokban és az egyéni imában elengedhetetlen a böjt komoly és megfelelő megtartásához. A nagyböjti időszakban fontos, hogy megpróbáljunk több időt szánni a szertartásokon való részvételre. Kitűnő módja ez az időnk minőségi felhasználásának. Nem véletlen, hogy nagyböjt előtt egyházunk a tékozló fiúról szóló példabeszédnek a felolvasását írja elő, ezzel is figyelmeztetve bennünket, hogy amit kaptunk az Atyától, így időnket is, ne pazaroljuk el. Szíriai Szent Efrém böjti imádsága is figyelmeztet erre minket: „Életem Ura és Uralkodója, ne engedd hozzám a jóra való restség...szellemét”.

Adjunk kenyeret az éhezőknek s fogadjuk házunkba a hajléktalan szegényt! Húshagyó vasárnap a Szent Liturgián az utolsó ítéletről (Mt 25, 31-46) szóló evangéliumi szakasz hangzik el. A király az igazakat jobbjára (üdvösségre), a bűnösöket baljára (kárhozatra) állítja aszerint, hogy azok a szeretet és az irgalmasság cselekedeteit hogyan teljesítették. Az igazak az éhezőknek ételt, a szomjazóknak italt, a mezítelennek ruhát adtak, a vándort befogadták, a betegeket és a börtönben levőket meglátogattak. Ugyanezeket a bűnösök nem teljesítették. Krisztus minden egyes cselekedetet magára vonatkoztat: „Bizony mondom nektek: amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40). Böjtölésünk során fontos, hogy mikor lemondunk valamiről, akkor azt oda tudjuk adni a rászorulóknak, amit voltaképpen Krisztusért és Krisztusnak teszek. Szerdán nem elfogyasztani a csirkecombot, hogy csütörtökön kettőt ehessek nem böjtölés, mert hiányzik belőle a lemondás és az irgalmasság. Aranyszájú erről a következőt írja: „A böjt az irgalmasságból meríti erejét. Ha irgalmasság nélkül böjtölsz, akkor böjtöd nem böjt, és az ilyen ember rosszabb a falánknál és italosnál, méghozzá annyiban, amennyiben a kegyetlenség rosszabb a fényűzéstől”.

Hogy Krisztus Istenünktől dús kegyelmet nyerjünk! Minden egyes őszinte, nem képmutató lemondásunkért, böjtünkért jutalmat kapunk, amelyet maga Krisztus ígér meg nekünk: „Te amikor böjtölsz, illatosítsd be fejedet és mosd meg arcodat, hogy ne az embereknek mutasd böjtölésedet, hanem Atyádnak, aki a rejtekben jelen van. Atyád, aki rejtekben lát, megfizet neked” (Mt 6, 17-18).

KarpatIkon2019_1.indd 6 2019. 03. 11. 0:45:38

Mit jelent számodra a böjt?

Bidzilla Magda (Gecse): *Számomra a böjt azt jelenti, hogy közelebb kerüljek Istenhez. Nem csak egyes ennivalók lemondásával, hanem főleg a lelkemmel hogy tudok bánni. Ha megbántanak, tudjak szépen es kedvesen válaszolni, jobban figyeljek mindenkire, és csak a jót keressem.*

Mitro Dániel (Kisszelmenc): *A böjt számomra az az időszak, amikor a legtöbb időt fordítom Istenre. Ez az időszak az egyházi évben mindig egy testi és lelki hála Istennek. Ez készít fel engem a húsvéti csodára. Számomra ez a lelki nyugalom, és az elcsendesedés ideje, amikor nem foglalkozok a külvilág zajával, amely eltávolít Istentől.*

Himinec Anita (Barkaszó): *A 21. sz. embere sokszor nem tartja fontosnak a böjtöt, mi több, a böjtölő emberre egyfajta „UFO-kent tekint. Számomra a böjti időszak egy várt esemény, hisz Jézus Krisztus ebben is példát mutatott számunkra, s mint keresztény, örömmel követem a példáját, és igyekszem erre oktatni a tanítványaimat is. Ebben az időszakban törekszem betartani az előírásokat, de emellett kialakítok egy saját szabályrendszert is. A böjt folyamán törekszem több hangsúlyt fektetni a lelki fejlődésemre, tehát igyekszem többet imádkozni, többször olvasni a Bibliát, reszt veszek a keresztutakon, továbbá törekszem odafigyelni, és több időt szánni a családomra, szeretteimre. A böjt számomra a lelki megtisztulással, a szent gyónás által válik teljessé. Az átélt böjti időszak megtanít örömmel vágyakozni, várni a szent ünnepet, ami ezáltal válik bennem örömtelivé.*

Nánási Dolika (Tiszaújlak): *Több imádság, (akarat) erőpróba, lemondás. Néhány éve igyekszem minden Előszenteltek Liturgiáján ott lenni, és azokat valakiért felajánlani. Sok emléket is jelent azokból az időkből, amikor még éltek a szüleim. Az ő példájukból is merítek.*

Budaházi Imszticsei Kornélia (Nevetlenfalu): *A Nagyböjt azt jelenti számomra, hogy eljött lelkünk újjászületésének nagy lehetősége. A Nagyböjt egy új kezdet. Ez az időszak egy kedvező alkalom arra, hogy megtisztítsuk szívünket-lelkünket és persze önmagunkat is a rossz gondolatoktól. A nagyböjti időszakban többet imádkozok és megpróbálok alázatos lenni a mindenható Isten előtt. A böjti időszak önmagunkra való rátalálás. Engem a szerdai és pénteki böjtölés abban is erősít, hogy megtaláljam a testi-lelki békémet.*

Turjanica Miklós (Tiszabökény): *A böjt gyerekkoromban, azt jelentette, hogy nem ehettünk sem zsíros, sem húsos ételeket, és a zenehallgatás, a mulatozás is tiltott dolog volt. A nagyheti gyónás pedig kötelező volt. Fiatalkorban ugyanezek a dolgok megmaradtak, csak hozzá társult még a bálokba járás tilalma is. Most így érettebb fejjel már én is másként látom a böjt értelmét. A böjt testi-lelki önmegtartóztatáson alapuló egyfajta megtisztulást jelent, ami hozzásegít az Isteni parancsok és a Krisztusi tanítás megéléséhez.*

KarpatIkon2019_1.indd 7 2019. 03. 11. 0:45:41

PŐSZE Roland: Gondolatok az evangéliumhoz

Nagyböjt 1. vasárnapja. (Az igazhitűség vasárnapja)

„Honnan ismersz engem?" (Jn 1,48)

Az emberi életünkben sok viszontagságos körülmény adódik. Ezekben a helyzetekben igyekszünk arra törekedni, hogy megoldásra találjunk. Csak akkor tudjuk mindezt megoldani, ha ismerjük a kiindulópontot. A nagyböjt egy lehetőség az Istenhez való közeledésünkben. Fülöp és Nátánáel találkozása Krisztussal meghívást eredményezett a tanítványságra. Követni Krisztust azt jelenti, hogy elfogadom a hívását.

"Honnan ismersz engem?" – kérdi Nátánáel Jézustól. Hogyan ismerjük embertársainkat és az Istent? A hit kezdete és vége, Alfája és Ómegája Krisztus. Afelől ne legyenek kétségeink, hogy Isten tökéletesen ismer bennünket. Az üdvösségtörténetben világossá teszi mindezt az ember számára. De én honnan ismerem az Istent? Jelen van-e az életemben?

A böjti küzdelem során számtalanszor átéljük és átérezzük bűnös mivoltunkat. Jól vagy kevésbé jól megy az imádság, a böjt, a jócselekedetek. Minél jobban úgy érzem, hogy közeledem Istenhez az Egyház által felkínált lehetőségek által, az ördög annál inkább kísért és el akar távolítani az Istenhez vezető úttól. Lehetünk Fülöpök vagy Nátánáelek, akik közvetve vagy közvetlenül tehetünk lépéseket Krisztus irányába. Bárhol tart most az életünk, fel kell ébrednünk és elindulni Isten felé. Nem kell attól félni és megijedni, hogy az ördög kísért bennünket, mert *"ahol elhatalmasodott a bűn, ott túláradt a kegyelem"*.

Isten ismeretének világosság ragyogja be életünket ebben a Nagyböjtben is!

Nagyböjt 2. vasárnapja. NINCS HIÁBAVALÓ SZERETET

„Úgy bánjatok az emberekkel..." (Lk 6,31)

Isten minden embert jónak teremtett, s azt szeretné, ha cselekvéseink ebből a jóból gyökereznének. Életükben nagyon sokat dolgozunk, fáradozunk, cselekszünk, teszünk azért, hogy valamilyen irányban megváltozzon helyzetünk. Minden jelenben tett cselekedetünk kihat a jövő eseményeire. Sokszor átérezzük tetteink sikertelenségét és csalódottság tölt el minket, de ha ezek a cselekedetek a szeretetben gyökereznek, akkor alapvetően jónak számítanak. Így a megélt kudarc sem lesz olyan nehéz, mint először gondoltuk.

Nincs hiábavaló szeretet. *"A szeretet soha el nem múlik."* – olvassuk Szent Pál apostol korintusiakhoz írt levelében. A szeretetből történő tettek emelik a világban a szeretet mértékét, értékét. Az én tetteim növelik a világban a szeretet nagyságát. Isten- és emberszeretet alapozza meg a helyemet és a hozzáállásomat a világban. Az evangéliumban szereplő négy barát bizonyára szereti az inaszakadt, béna embert. Szeretetből segítenek, cselekszenek. Tömegbe, falakba ütköznek, de a szeretet meglátja az újabb lehetőséget a segítségre. A szeretetük eredményes lesz. Krisztus meggyógyítja barátjukat. Nem adják fel az első nehézség, kudarc után ("a tömegtől nem tudták Jézushoz vinni"), hanem a szeretet megmutatja nekik az utat, ahol a szeretetcselekedetük győzedelmeskedik. Azt olvastam valahol, hogy "A szeretet minden akadályt legyőz". Mennyire igaz ez az állítás.

A Nagyböjtben, sőt egész életünkben *nincs hiábavaló szeretet*, böjt, imádság, jócselekedet, hanem ha a szeretet az alapja, még ha kudarc is, a jóra irányul. Csalódunk az ima, a böjt, az embertársunk és az Isten vonatkozásában, hogy sikertelenek voltunk, de mindennek jelentősége van. Sokszor nem hallgatnak ránk gyermekeink, nem fogadják meg a tanácsainkat, de ha mindezek szeretetből történnek, akkor mi még jót akartunk nekik. Böjtben az Istentől kapott lehetőségekkel élni azt jelenti, hogy szeretetben cselekedni.

KarpatIkon2019_1.indd 8 2019. 03. 11. 0:45:42

Nagyböjt 3. vasárnapja. (Kereszthódoló vasárnap)
KÜZDELEM ÉS DICSŐSÉG

„Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye keresztjét és kövessen.” (Mt 16,24)

A Nagyböjt egy kemény és nehéz küzdelmi időszak az életünkben. Az Egyház ráirányítja figyelmünket arra, hogy minden rezdülésünkkel, levegővételünkkel a jócselekedetek felé kell közelednünk. A kereszt jelentősége Krisztus megváltó művében teljesedik ki. Krisztus halála nélkül a kereszt egy kínzó eszköz, ami a *„zsidóknak botrány, a pogányoknak oktalanság.”* (1Kor 1,23)

Krisztus többször beszél a keresztről, a kereszthordozásról az apostoloknak. Nem véletlenül! Hiszen ismeri az ember gyengeségeit és emiatt szeretne megerősíteni életünk keresztjének hordozásában. Fel akar készíteni, hogy ne érjen bennünket váratlanul.

Mennyi panaszkodás, morgolódás, zsörtölődés hagyja el nap, mint nap ajkainkat. *„Ez nem jó! Az túl kevés! Erre szükségem lenne! Ezt kidobnám! stb.”* Sajnos ezek már életünk részévé váltak. Isten tudja, hogy időként javunkra vállnak a nehézségek. Tudja azt, hogy amiért az ember megküzd, az értékes lesz a számára.

A lelkünknek szüksége van a megerősödésre, a felfrissülésre. A megerősödött Lélek készen áll a Sátán csábításainak legyőzésére. Csak küzdelem árán juthatunk el a dicsőségre. Isten kegyelmi ajándékai ingyenesek, de a küzdelem lépéseit az embernek kell megtennie. Mennyi küzdelem van egy házasságban, gyereknevelésben, családban? Férj-feleség, szülő-gyermek kapcsolatok előrehaladása a dicsőség felé vezeti életünket.

Krisztus követése önmegtagadással jár. Érdemes küzdeni, mert csak küzdelem által érjük el a célt, a dicsőséget.

Nagyböjt 4. vasárnapja. (Létrás Szent János)
TÜRELMES VÁRAKOZÁS

Az emberi természetre alapvetően nem jellemző, hogy szeret várakozni. Mindent gyorsan, hamar, azonnal, mielőbb elvégezni és indulni tovább az újabb feladatok felé. Annyi mindent szeretnénk megtenni, elvégezni egy óra vagy egy nap alatt, ami egy hétre is elegendő lenne.

A türelmes várakozásnak, munkának mindig meg van az eredménye. Magyar közmondás: *„A türelem rózsát terem.”* Amennyire automatizált és technikailag fejlett a világunk, azt gondoljuk, hogy mi emberek is képesek vagyunk annyit és úgy elvégezni, mint a fáradhatatlan gépiesített eszközök. Az emberi test véges és törékeny, s ami még ennél is fontosabb, hogy vannak érzései. A türelmes várakozásban eltöltött időlehetőséget ad a megállásra és életünk szakaszainak végig gondolására. Erre azért van szükségünk, hogy előre haladjunk úgy, mint ember, s nem úgy, mint érzéketlen emberi lények.

Az evangéliumban szereplő apa nem áll meg az apostoloknál, hanem türelmesen megvárja Krisztust. Ez a türelmes várakozás eléri eredményét: meggyógyul a fia. Krisztus szava gyógyító erőként hatott a beteg fiúra. Ahogyan haladunk a nagyböjtben a feltámadás felé, úgy egyre jobban fogy el a türelmünk, bátorságunk, kitartásunk, célunk elérésében. Érdemes mindvégig türelemmel lenni, nem pedig a fél távnál feladva, lehorgasztva fejünket, hogy ez megint nem úgy sikerült, mint ahogyan elterveztem. Az üdvösségemet türelmes várakozással érhetem el. Nem előbb vagy utóbb, hanem éppen időben!

KarpatIkon2019_1.indd 9 2019. 03. 11. 0:45:42

Nagyböjt 5. vasárnapja. (Egyiptomi Szent Mária)
KI A LEGNAGYOBB?

„…ha valaki közületek első akar lenni, legyen mindenkinek szolgája.” (Mk 10,44)

Emberi természetünk alapvetően tele van ambiciókkal, becsvággyal. Az egészséges ember természetes, Isten adta tulajdonsága. Ez azt jelenti, hogy különbek, mások akarunk lenni embertársainknál. Ezzel alapvetően nincs is probléma, ha jó célra irányul, nem pedig a másik ember megalázására, eltaposására. A sportban rengeteg ilyen jó célra irányuló példa található. (Sokszor feladják a győzelmet, hogy a másiknak segítsen.) A lelki életünkben is szükséges, hogy legyenek ambícióink, mint a böjt, az imádság, a lemondás, amelyek a jó célra irányulnak.

Sokszor egymást húzzák le az emberek az reakciójukkal. A fiatalok, diákok körében, ha valaki többet tanul és jó jegyei vannak, akkor gyakran illetik a *„stréber”* jelzővel. Te mindig csak tanulsz! Meg akarsz felelni a tanároknak! stb. A felnőttek is gyakran élnek a szólásszabadságukkal olyan esetekben, amikor a vallásról van szó. Ilyenkor embertársukra a *„szentfazék”* kifejezést alkalmazzák. Állandóan templomba jársz! Nincs más dolgod? stb. Aki a becsvágyat kiöli magából, az magáról az Istenről és igazi céljának eléréséről mond le. Az életben nem szabad semminek úgy nekivágni, hogy úgysem sikerül! Akkor mi értelme van elindulni, ha már az elején feladjuk?

A világunkban rengeteg ember gátlástalanul áttapos embertársain, csakhogy elérje céljait. Jézus így tanítja az apostolokat: *„Tudjátok, hogy azok, akiket a világ urainak tartanak, zsarnokoskodnak a népeken, a hatalmasok pedig önkényüket éreztetik velük. Köztetek azonban ne így legyen, hanem aki nagyobb akar lenni, legyen szolgátok, és aki első akar lenni, legyen mindenkinek a cselédje. Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon és váltságul odaadja életét sokakért.”* (Mk 10,42-45) Jézus nem szidja le az apostolokat, hanem példát mutat nekik a helyes életmódhoz.

Tamás Ferenc: Damján tábor

„Jobb adni, mint kapni” Hallhatjuk sokszor a jó magyar közmondást, de ezt hogyan is valósíthatjuk meg az életünkben? Ha odafigyelünk egymásra, ha nem sajnáljuk az időt a másiktól, ha szeretettel fordulunk egymáshoz. Így van ez a Szent Damján Táborban is.

Immáron 21 éve töretlenül minden nyáron azért valósul meg kezdeményezésünk, mert Mi is örömet szeretnénk szerezni egymásnak. A tábort görögkatolikus kispapok azzal a célkitűzéssel alapították, hogy olyan családokon segítsenek, amelyekben valamilyen testi, vagy szellemi fogyatékkal rendelkező gyermek él. Ezzel az egy héttel egy kicsit a szülők válláról szeretnénk átvenni a „terhet”, mint ahogy ezt a mottónk is mutatja „Hordozzátok egymás terhét” (Gal 6,2), hogy a tábor ideje alatt egy kicsit megpihenhessenek, ők is kikapcsolódhassanak. Mindemellett legfontosabb célunk az, hogy táborozóink számára felejthetetlen élményt, testi és lelki feltöltődést nyújthassunk, mert ez a hét bizony csak Róluk szól. Persze egy tábor sikerességét nem csak az ő, hanem segítőink visszajelzéseit is alapul véve tudjuk csak igazán lemérni. Amikor azt halljuk tőlük, hogy „Nagyon jól éreztem magam!..”, „Jövőre is Damján..”, „Köszönjük ezt a hetet”, „Egy hét a mennyországban..”, akkor érezzük, s magunkban talán ki is mondjuk, hogy „Igen, a Damján táborban idén is megtörtént a csoda…”

Az évek alatt a tábor létszáma folyamatosan nőtt. Olyannyira, hogy az előző esztendőben (2018 augusztusánam) már 105 fogyatékkal élőt tudtunk táboroztatni 140 önkéntes segítségének köszönhetően. Mindez a sok anyagi, fizikai, lelki támogatásnak, egy elszánt háttérstáb egész éves készülődésének, és főleg a Jóisten kegyelmének köszönhetően jöhetett és jön létre minden évben.

A tábor már-már hagyományosan augusztus első hetében kerül megrendezésre. Az első, úgymond nulladik napunkon egy felkészítő/előkészítő napot szoktunk tartani segítőink számára, amelyre mindig nagy szükség van, hiszen táborunkban évről évre sok olyan önkéntes is van, aki csak első ízben kapcsolódik be munkánkba. Legfőbb célunk ezzel az, hogy kicsit érzékenyítsük őket,

KarpatIkon2019_1.indd 10 2019. 03. 11. 0:45:43

megkönnyítsük dolgukat. A leendő feladatokra való felkészítésük mellett igyekszünk őket, olyan tanácsokkal is ellátni, amelyeknek igen nagy hasznát veszik majd a következő napok folyamán. Természetesen a gyakorlati teendők, a praktikák elsajátítása mellett nagy hangsúlyt kap ezen a napon az ismerkedés és a tapasztalatcsere is, amelyeket a szintén elengedhetetlen fontosságú csapatépítés alappilléreiként is tekinthetünk.

Előző táborunkban sem szűkölködtünk programok tekintetében. Már-már visszatérő fellépőink közé tartoznak a „Lángoló csigák" elnevezésű tűzzsonglőr csapat, akik bámulatos, néha már egészen elképesztő mutatványokkal örvendeztettek meg bennünket. Ezt a sort gyarapítja még a „Nem adom fel!" együttes is, akik mindig fergeteges hangulatot teremtenek a táborban, továbbá a Meseszó egyesület, akik meséikkel elrepítettek minket a képzelet világába. Minden évben így most is szeretettel fogadtuk a Görögkatolikus Motorosokat is, akik a bátrabbakat motorkerékpárjukra felültetve, el is vitték egy körre a tábor területén. Ebben a táborunkban is volt lovaglási lehetőség, amelyet sokan nagy izgalommal vártak, volt sport napunk, ahol mindenki kipróbálhatta magát különféle kreatív feladatokban, volt táncházunk is, ahol 250-en táncoltunk és tapostuk együtt a táncparkettet. Természetesen a medencézés sem maradhatott ki a programból, ami a mindannyiunk által tapasztalt különösen nagy augusztusi hőségben igazán hűsítő érzés volt számunkra. Ám amíg egyesek a „pancsolás" örömeivel igyekeztek túllendülni a hőmérsékleti csúcsokon, addig mások a fák árnyéka által oltalmazott kézműves sátorban élhették meg kreativitásukat is, amelynek köszönhetően szebbnél szebb, remekművek egész sorozata készülhetett el a hét folyamán. Új vendégként köszönthettük táborunkban a Vidám Manók együttest, akik nagyon szép dalocskákkal szórakoztattak minket. Persze most sem maradhatott el a „Ki mit tud?" ahol mindenki megmutathatta, hogy az év folyamán milyen produkcióval készült a többieknek, amiért cserébe jól megérdemelt jutalom is járt. A Ki mit tud-ot idén is egy fergeteges bulival zártuk, ahol még azok is kibontakozhattak akik a nagy közönség előtt nem merték megmutatni tánctudásukat. Az utolsó napon meseprodukciókkal vártuk a szülőket, ahol 2-2 csapat együttműködésével egy mesét játszottak el együtt a segítők, és a táborozók.

Minden évben felejthetetlen élményt nyújt számomra ez a tábor. Idén főszervezőként másképp tudtam részt venni a programokon, mint az elmúlt években, de mindenben kárpótoltak azok a mosolyok, ölelések, puszik, amiket így is kaptam, és mondhatom, hogy közösen kaptunk ezektől az emberektől, mert itt nem csak adunk, hanem kapunk is. Megtapasztaljuk, hogy milyen is a feltétel nélküli szeretet. Kialakul egy szeretetteljes légkör, és szinte már a Mennyországnak egy darabkáját ízlelhetjük meg, mert itt mindenki igyekszik az igazi arcát mutatni. Nem kell szégyenkeznünk a másik előtt! Mindenki úgy fogadja el a másikat, ahogy van. Ez a damjános érzés, aminek köszönhetően évről-évre megvalósulhat ez a nem mindennapi esemény. Ezért is térnek vissza nagyon sokan újból és újból a táborba, ha csak egy napra is, mert ez olyan lelki töltetet ad számunkra, ami elkísér minket az év további részében. Ahogy mondani is szoktuk: „Aki egyszer megérzi, elkapja a Damjános érzést, az örökre a Damján része is marad", és ezek az emberek további életükben, mindennapjaikban, imáikban meg fognak emlékezni azokról, akikkel itt, a Damján táborban tölthettek el egy felejthetetlen hetet.

A Szent Damján tábor részvétele, mind a segítők, és mind a táborozók számára ingyenes. A tábor költségeit az év folyamán összegyűjtött adományokból fedezzük. Köszönjük az összes eddigi nagylelkű adományt, amit az évek során kaptunk, mert ez a tábor az Önök segítsége nélkül nem valósulhatott volna meg.

Engedjék meg, hogy itt fejezhessük ki hálánkat azoknak az egyházközségeknek, szervezeteknek, családoknak, magánszemélyeknek, akik idén is szívükön „hordozták" közös ügyünk terhét, és így ezen a nyáron is lehetővé tették 250 ember számára, hogy személyesen megtapasztalják, s hírül vigyék a Csodát!

Ha teheti támogasson minket adója 1%-val!
Adószámunk: 19207906-1-15
Számlaszámunk:10702071-68500926-51100005
(megj. Szent Damján Tábor)

KarpatIkon2019_1.indd 11 2019. 03. 11. 0:45:44

„Jó lenne megértetni az emberekkel, hogy érdemes imádkozni.”

Interjú Rátóti Zoltán színművésszel

Rátóti Zoltán színészművészről sokan hallották, hogy az őrségi Magyarföld szerelmeseként fatemplomot épített a falunak. Azt talán kevesebben tudják, hogy ez nem egyszeri hitbuzgalmi fellángolás volt az életében. Most a Nemzeti Színház Egy ember az örökkévalóságnak című bemutatójában alakítja Szent Morus Tamást, akinek gyönyörű imáit nemcsak felolvassa, hanem szívvel értő módon beszél arról, őt hogyan érintették meg ezek a fohászok.

Egy szerepre készülés során természetes, hogy a színész tanulmányozza annak a valóságos személynek az életét, akit alakítani fog. Az viszont korántsem gyakori, hogy annyira vonzza a szerep mögött álló valóságos ember, mint ahogyan Önt elbűvölte Morus Tamás. Miért szerette volna mindenképpen felolvasni Morus négy imáját?

Egyszerűen megragadtak engem ezek az imák. Ez a sor például hozzám szól: *„Ne engedd, hogy túl komolyan vegyem azt a valamit, ami sokszor belém lopakodik és neve: »én«.”* Az egész világunk arról szól, hogy mi mindent meg nem teszünk az énünk kényeztetése érdekében. Ez óriási kísértés egy színész számára is. Ha már itt tartunk, én mindig hozzáteszem Morus imájához: *„Add, Uram, hogy a szövegtudás se okozzon nehézséget!”*. Ahogy öregszem, azt érzem, hogy egyre nagyobb a tétje annak, ha hibázom. Az a szégyenérzet, hogy ezzel nemcsak magamat, hanem a kollégákat is zavarba hozom. Ez persze klasszikus szorongás, de a színészeknek ez valódi fenyegetés.

Morus másik imasora, amit különösen időszerűnek érzek: *„a legádázabb ellenségem is leghívebb barátomként kezeljem”*. Ez manapság, szerintem a legnagyobb próbatétel a világunkban és személyesen nekem is, hiszen olyan könnyen belefutunk gyűlölködésbe és ítélkezésbe.

Attól igazán szépek számomra ezek az imák, mert nem mesterkéltek, hanem magától értetődő megnyilatkozások. Az ima Morus számára persze túlélési eszköz is volt, hiszen rengeteg időt töltött – igaztalanul – börtönben. Aligha maradt volna ilyen derűs ima nélkül. Ha ennyit elérünk az előadással, már érdemes volt színre vinni Robert Bolt drámáját: *„Jó lenne megértetni az emberekkel, hogy érdemes imádkozni.”*

Kis túlzással a színházban is szinte hitéletet él…

Egy barátom kérdezte tőlem viccesen: “te mindig papokat játszol?” A Pogánytánc című előadásban egy őrült hittérítőt alakítok, az Árnyországban arra keressük a választ, hogyan pillanthatjuk meg Isten tekintetét a legkilátástalanabb helyzetben is. A Csíksomlyói passióban Péter apostolt játszom, most pedig Morus Tamás szerepe talált meg. Pontosabban nagyon is vágytam erre a szerepre, hiszen Morus Tamás fölfogható példaképként. Csakhogy ez félrevezethető lehet egy színész esetében, hiszen nekem megformálnom kell, nem csodálnom.

Mi ragadta magával leginkább a személyiségében?

Az vonz benne, hogy még az életét is feláldozza az elveiért. A tisztaságáért, mindazért, amiben hisz. A következetessége, az elhivatottsága ragadott magával – ami a Teremtőbe vetett hitére támaszkodik. Amikor az ember biztos a hitében, akkor képes döntést hozni, és ez felszabadítja. Morus Tamás így élte a mindennapjait: bizonyossággal. Ezért nem alkudozott. Az előadásunk elsősorban a hitének követ-

KarpatIkon2019_1.indd 12 2019. 03. 11. 0:45:46

kezményeivel foglalkozik, azzal, hogyan kerül konfliktusba környezetével amiatt, hogy a katolikus tanításnak megfelelően nem hajlandó *„áldását adni”* VIII. Henrik király válására. Kevésbé Morus lelki útjára, inkább erre az ütközésre összpontosít Csiszár Imre rendezése. A politikai árnykodás közepette egy fohász azért elhangzik az előadásban, nem is elhanyagolható üzenettel, hiszen ebben arra kéri Istent Morus, hogy még az utolsó órájában se billenjen ki a felvállalt döntéséből, ne kössön alkut.

Tudja, hogy szüksége lesz a támaszra, hiszen abból még senki sem jött ki jól, ha felségárulással vádolják.

Ha az életét nem is, egy színházigazgatói állást Ön is feláldozott már az elveiért. Pontosabban 2016-ban azt nyilatkozta: *„A kisfiam számára egy kedves, mosolygós idegenné válhattam”* – ezért elhatározta, hogy lemond a Kaposvári Csíki Gergely Színház igazgatói állásáról. Bejött az elhatározása?

Persze senki sem hitte el akkoriban, hogy tényleg emiatt döntöttem így. Amikor megszületett Emese lányunk, úgy döntöttem, hogy felhagyok az igazgatással, mert nem akartam úgy járni, mint Gergő fiamnál, akit alig láthattam a számtalan teendőm miatt. A Pest és Kaposvár közötti ingázásokkal rengeteg időm ment el. Ha csak annyi haszna volt a döntésemnek, hogy ezeket az időket a gyerekekkel tölthetem, már megérte. De ennél sokkal több értelme volt.

Közben azért a Nemzeti Színházban játszik és a Magyar Művészeti Akadémia színházi tagozatát vezeti. A pesti művészlét sem kísérti meg?

Természetesen sok a teendőm, de a reggeleket és az estéket – ha éppen nem játszom – már a családommal tudom tölteni. Arra vágytam, hogy lássam a gyerekek fejlődését, ami bizony kimaradt Gergő első másfél évéből. Sokszor a mai napig teszek emiatt szemrehányást magamnak, de most éppen emiatt tudom, hogy jól döntöttem 2016-ban. Az igazgatással járó tervező munka hiányzik, nem is zárom ki, de nem is sürgetem, hogy egyszer még elvállalok egy felkérést. A feleségemmel azt szoktuk mondani, hogy majd a Jóisten úgy akarja – úgyis neki lesz igaza.

Közel fél év távlatából hogyan csapódott le Önben a csíksomlyói fellépés, az, hogy több mint huszonötezer ember előtt formálta meg Péter apostolt Vidnyánszky Attila Csíksomlyói passiójában?

El sem tudtam képzelni, milyen lesz azon a szent helyen fellépni. Színészként éppen arra kellett figyelnünk, nehogy túlzottan magával ragadjon bennünket a zarándokhely kisugárzása. Még az augusztusi fellépés előtt fontolgattuk, hogy családostul megyünk, de végül letettünk róla, mert az a hét számomra a próbákról szólt, így csak látszólag lettünk volna együtt. Utólag úgy látom, hogy mi, színészek telítettek voltunk, de nem túlzott mértékben – ami a legjobb arány egy előadás esetében. Máig sokszor eszembe jut az a csodálatos fellépés, nemcsak akkor, amikor a színházban játsszuk a Csíksomlyóit, hanem a mindennapokban is.

Péter szerepéről azt mondta korábban, hogy az apostol ráébred, micsoda erő rejlik a vezeklésben. És erre vezeti vissza, hogy *„közel egy évtizede megszületett bennem a magyarföldi fatemplom építésének gondolata”*. Miért akart vezekelni a templomépítéssel?

Nagyjából 35 éves koromtól folyamatos keresgélésben voltam, hogyan is éljem meg a hitemet. Addigra bizony sok árulást, csalást elkövettem, és arra gondoltam, hogy ezt meg kell bánni. Persze ne gondoljon olyan bűntettekre, amik a polgári törvénybe ütköznek, de olyanokra minden bizonnyal, amelyek az egyház törvényeit sértik. Rájöttem, hogy mindezért csak olyan vállalással vezekelhetek, ami meghaladja a hétköznapi képességeimet. Mindez persze nem volt ennyire tudatos. Viszont szöget ütött a fejemben, hogy ha már megszületett bennem a templomépítés gondolata, akkor azt végig is kell vinnem. Nem hagytam, hogy kósza gondolat maradjon. Már csak azért sem, mert én áldásként értékeltem ezt a sugallatot. Úgy éreztem, hogy ebben nekem kitartónak kell lennem.

Próbára is tették a kitartását!

Csak ahhoz tíz évre volt szükség, hogy egyáltalán elindulhasson az építkezés. Rengeteg mélypontot éltem át az alatt a tíz év alatt, hiszen számtalan elutasítással találkoztam. *„Mit akar ez a színész?”* – ezt a kérdést bizony sok arcról leolvastam, miközben megpróbáltam engedélyeket, hozzájárulásokat szerezni. De éppen ezek a fájó reakciók ébresztettek rá arra, hogy ehhez a nagy feladathoz meg kell tisztulnom lélekben. Mert a fiatalkori színészlétemből fakadó életmódomból tapadhatott a nevemhez olyan előítélet, ami miatt elutasítottak. Ezekből az elutasításokból viszont később erőt tudtam meríteni. Volt este, hogy úgy feküdtem le, sose lesz ebből templom. Egy héttel később pedig megint új lendületet kapott az építkezés. Már álltak az alapok, amikor végre az első nagy oszlopot a helyére emeltük. Éjszaka jött egy olyan ménkű vihar, hogy a közeli házunkból is hallottuk, amint az egyetlen oszlopot is kicsavarja a földből. Minden elpusztult, amit addig építettünk.

Persze hogy elkeseredtem, de ez tanított meg arra, hogy szükségszerűen át kell élni a kétségbeesés pillanatait, de újra és újra fel kell állni.

Végül 2010 júliusában szentelték meg a templomot. Az ökumenikus szertartást Veres András szombathelyi megyéspüspök, Ittzés János akkori elnök-püspök, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke és Steinbach József a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke celebrálta. Máig nagy öröm látni, hogy esküvőket és keresztelőket is tartanak a fatemplomban.

Készítette: Lukácsy György

Forrás: 777blog.hu

KarpatIkon2019_1.indd 13 2019. 03. 11. 0:45:46

Líceumi mindennapok

Wass Albertre emlékeztünk

Gróf Wass Albert 1908. január 8-án született. Ez alkalomból növendékeink megemlékezést tartottak az író tiszteletére. Az eseményen felidézték Wass Albert életének legfőbb mozzanatait, verses összeállítással tűzdelt műsort adtak elő. Varju Zoltán, líceumunk nevelőtanára beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy ebben az értékét vesztett világban, kövessük és ápoljuk tudatosan értékeinket, hagyományainkat és legyünk büszkék nemzetünk kiemelkedő nagyjaira. Növendékeink hagyományosan megkoszorúzták a Líceum Diákönkormányzata által 2015-ben állított Wass Albert emléktáblát. A megemlékezés zárásaként elénekeltük nemzeti imádságunkat a Himnuszt. Ezzel kezdetét vette a 2019-es év.

Házszentelés

A vízkereszt a karácsonyi ünnepkör egyik fontos mozzanata. „Az Ige testté lett, és közöttünk vett hajlékot" (vö. Jn 1,14) – ezt ünnepeljük ebben a néhány hétben, és ilyenkor különösen is fogékonyak vagyunk arra, hogy kicsit „otthonosabban" gondoljunk Istenre: az ő hajléka akár a miénk is lehet.

A közös ima, amelyben az erényes családi életért és a gonosz cselvetéseinek távoltartásáért is könyörgünk, már megteremti azt a légkört, hogy Isten lakást vesz, és működik közöttünk.

Szavalóverseny

Sokan keresték már a választ arra a kérdésre, mi a vers. Gyermeki és felnőtt nyelven egyaránt nehéz megfogalmazni. Latinovits Zoltán így gondolta:

„A vers olyan emberi beszéd, ami a dallal, az ősi dallal rokon. Rokon avval a kimondhatatlannal, ami már-már titkos, sámáni mesterség. A vers az ember legtöményebb megnyilvánulása, leganyagtalanabb röpülése, legforróbb vallomása a létről."

Erre a különleges emberi beszédre biztatjuk a gyermekeket minden évben. A vers ünnepe, a Költészet Napja alkalmából.

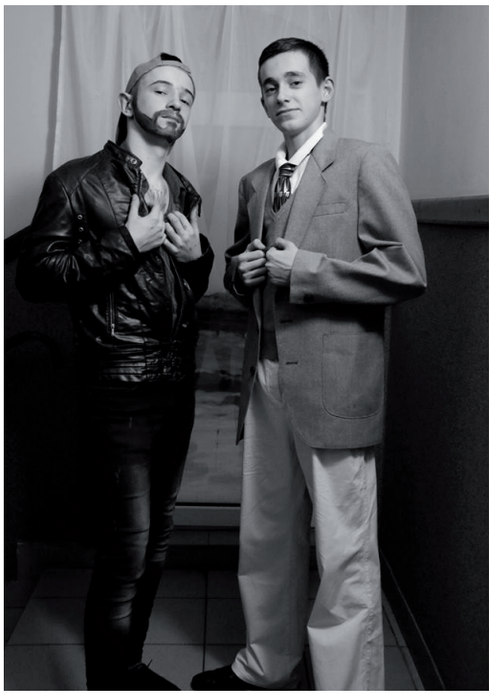
Nagy öröm, hogy rendre minden évben, így az idén is nagy létszámmal jelentkeztek a szavalni vágyó gyermekek.

Farsangi bál

KarpatIkon2019_1.indd 14 2019. 03. 11. 0:45:49

A Sztojka Líceumban kezdetét vette a 2019-es farsangi sokadalom. Hagyományainkhoz híven idén is volt a farsangi bálnak témája. A retró ruhák, smink, tánc és zene került a központi helyre. Növendékeink a tanárokkal karöltve egy fergeteges estén keresztül mulattak retró zenei válogatásra korhű öltözékekben. Idén is a Kokas Banda hozta el közénk a hagyományos farsangi hangulatot, amit ez úton is köszönünk! Már nagyon várjuk a tavaszt és igyekeztünk kitáncolni a telet Karácsfalváról.

Nevelőtanári csapatépítő lelkigyakorlat

Február 15-én a líceum nevelőtanárai közös csapatépítőre indultak Máriapócsra. A hétvége nemcsak szakmailag és közösségileg volt fontos munkatársainknak, lelkileg is feltöltődve tértek haza a csapatépítő tréningről. A kegyhelyre érve Szent Liturgián, majd közös vacsorán vettek részt nevelőtanáraink.

A tartalmas gondolatokat és mozgalmas előadásokat Ft. Grunda Dávid atya tartotta. Az előadások során a nevelői munkakör legfontosabb kérdéseit vizsgálták meg a résztvevők. A hazaút előtt Ft. Orosz István atya vendégszeretetét is élvezték tanáraink egy szelet sütemény és egy csésze kávé erejéig.

A Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum felvételt hirdet a 2019/2020-as tanévre

Szeretnél továbbtanulni, eredményesen felvételizni egyetemre, főiskolára?
Jelentkezz intézményünkbe, ha idén fejezed be az általános iskola 6., 7., 8. vagy 9. osztályát!
Várunk, itt a helyed!

Hogy mit ajánlunk? · Színvonalas oktatást · Európai színvonalú tornatermet, tanuszodát· Vallásos nevelést · Testi-lelki-szellemi fejlődést· Családias légkört

Diákjainknak lehetősége nyílik emelt óraszámban és csoportbontásban tanulni a reál és humán tantárgyakat egyaránt. Ingyenes különórákat biztosítunk számukra, tartalmas programokon vehetnek részt (külföldi-belföldi kirándulásokon, lelkigyakorlatokon, hagyományőrző és néptáncesteken, tantárgyi vetélkedőkön, filmklubokon, lelki beszélgetéseken). Magaviselet függvényében akár teljesen ingyenes kollégiumi lakhatást és étkezést kaphatnak.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Felvételi vizsgákat a következő tantárgyakból kell tenni: magyar nyelv és irodalom vagy ukrán nyelv és irodalom, matematika, hittan

Felvételi időpontja: 2019. május 11.
Konzultációk időpontja: 2019. március 27., április 13., május 4.

Elérhetőségeink:
Karácsfalva, Béke u. 54., UA-90320, Tel./fax.: (+3803143) 36-8-17, mob.: +380993188523
e-mail: karacsfalvaisztojkaliceum@gmail.com, facebook/karácsfalvai líceum

KarpatIkon2019_1.indd 15 2019. 03. 11. 0:45:51

Megújult óvodákat adott át dr. Grezsa István miniszteri biztos

Február 19-én két, a görögkatolikus egyház által, magyar állami támogatásból felújított óvodát adtak át dr. Grezsa István miniszteri biztos jelenlétében.

A Beregdédai Búzavirág Óvodában éppen egy évvel ezelőtt készült el ugyancsak a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében – 4 millió forintból – a fűtési rendszer cseréje. Most pedig második ütemben 15 millió forintból sikerült elvégezni a szovjet időkben épült intézmény teljes körű belső felújítását.

Az átadóünnepségen jelen volt Egressy István polgármester, dr. Grezsa István kormánybiztos, Szilágyi Mátyás, Magyarország beregszászi főkonzulja, Orosz Ildikó, a KMPSZ elnöke, megyei képviselő, Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöki helynöke, valamint a görögkatolikus egyház által vállalt intézmény felújításokat irányító Pősze Sándor atya és Levcsenkó Róbert dédai görögkatolikus parochus.

Az ünnepi beszédeket követően Halász Andrea óvodavezető bemutatta a jelenlévőknek a kicserélt belső nyílászárókat és padlózatot, a vizesblokkokat és mindent, ami megújult az intézményben.

Batáron a görögkatolikus egyház tulajdonában lévő óvodaépületet bővítették egy új szárnnyal. Az elmúlt hónapokban az új szárny mellett kiépült a csatornarendszer, az ablakok és ajtók a helyükre kerültek, kicserélték az elektromos hálózatot, a vízvezetékcsöveket, a fűtésrendszert, valamint a burkolatokat és a padlózatot. Az építkezés és a felújítás két ütemben 15, illetve 10 millió forintba került, amit a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Programból finanszírozott a magyar állam, a kivitelezést viszont itt is a görögkatolikus egyház vállalta magára.

A vendégeket a batári óvodások szép műsorral fogadták, majd köszöntőbeszédet mondott dr. Grezsa István miniszteri biztos. Natalija Koszteleba-Veremcsuk, a Nagyszőlősi Járási Állami Közigazgatási Hivatal első elnökhelyettese köszönetet mondott a magyar állami segítségért, majd Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöki helynöke megszentelte a megújult és kibővült intézményt, Seres János református lelkész pedig áldást kért az óvodára. Az ünnepségen többek között jelen voltak még Békésyné dr. Lukács Angéla és Hajgató Tamás beregszászi magyar konzulok, Lődár Jenő helyi görögkatolikus parochus és Oroszi József polgármester.

(dózsa)

KarpatIkon2019_1.indd 16 2019. 03. 11. 0:45:56

Ortutay-konferencia immár hatodszor

Hatodik alkalommal szervezett tudományos diákköri konferenciát a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) görögkatolikus lelkészsége és az Ortutay Elemér Kárpátaljai Görögkatolikus Szakkollégium. A február 21-én tartott eseménynek – a korábbihoz hasonlóan – a II. RF KMF adott otthont.

A 2014-ben elindított konferenciasorozat Ortutay Elemér (1916–1997) görögkatolikus pap, teológiatanár előtt tiszteleg, követve szellemiségét és életvitelét. Célja, hogy hidat teremtsen a tudomány és a hit között, s bebizonyítsa, hogy a kettő között van átjárás.

„A konferenciára olyan diákok jelentkezhettek, akiknek kutatásai többnyire a keresztyén szellemiség köré épülnek, ennek szellemiségét hordozzák magukban" – mondta el Marosi István főiskolai lelkész. Hozzátette, mindenkinek ezt az egységet kell keresnie, fel kell ismernie a hitnek és a tudománynak a párbeszédét. Felszólalásában elhangzottak Ady Endre sorai: „Az Isten van valamiként. Minden gondolatnak alján. Mindig neki harangozunk…"

„Minden, ami emberi, az nem távoli az Istentől. Mindegy, hogy az élet melyik területén »okoskodik« a kutató, ezzel többé teszi azt a közösséget, melyben él és feladata van" – mondta el köszöntőjében Demkó Ferenc, a Beregszászi Görögkatolikus Esperesi Kerület helynöke. Majd háláját fejezte ki, hogy a konferencia előadásai magyar nyelven hangozhatnak el, hiszen ezzel a kis lépéssel is, mint ez a konferencia, a kárpátaljai magyarság ad életjelet magáról. S amíg egy közösség tagjai haladnak előre a tudomány útján és értéket közvetítenek, addig van jövője magának a közösségnek is.

A továbbiakban Beke Mihály András, Magyarország Beregszászi Konzulátusának első beosztott konzulja köszöntötte a megjelenteket. A konferencia alkalmából magyar tudósok soráról emlékezett meg és állította őket példaként a jelenlévők elé, akik a magyar nemzet kiválóságát hirdették szerte a világon. Maroknyi nemzetünk számos kiváló kutatót, Nobel-díjas tudóst adott a világnak, akikről soha nem szabad megfeledkezni. Szintén örvendetes tényként emelte ki, hogy itt, Kárpátalján magyar nyelven, jelen esetben keresztyén szellemiséggel ötvözve zajlik a tudományos élet.

Az intézmény nevében Csatáry György főiskolai tanár köszöntötte a jelenlévőket, s a tudományos munka fontosságára hívta fel a résztvevők figyelmét. Arra a munkára, mely

aprólékos, részletekbe menő kutatást igényel.

A konferencia nyitásaként Horváth Zoltán György okleveles villamosmérnök, egyetemi mestertanár, a Romanika Kiadó vezetője tartott plenáris előadást Szent László-freskók a Felvidéken és Kárpátalján címmel. Ezt követően két szekcióban folytatódott a munka a diákok előadásaival. A Teológia és bölcsészet szekcióban, valamint a matematika és fizika szekcióban négy-négy kutató számolt be tudományos munkájáról. Az előadásokat mindkét esetben öttagú zsűri értékelte. A jelentkezők munkáit korábban egy bíráló bizottság pontozta. Így a korábbi eredményeket is figyelembe véve hozta meg döntését a zsűri a nap végére.

A teológia és bölcsészet szekció első helyezettje Hiába Krisztina, a II. RF KMF történelem szakos hallgatója lett. Második helyen Kész Réka, a Debreceni Egyetem néprajz szakos hallgatója végzett. A matematika és fizika szekció első helyezettje Bence Norbert, az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) fizika szakos hallgatója lett. A második helyet Bán Henrietta, szintén az UNE fizika szakos hallgatója kapta.

A rendezvény agapéval ért véget.

Gál Adél/Kárpátalja.ma

KarpatIkon2019_1.indd 17 2019. 03. 11. 0:45:59

- OLDAL

Isten a jó ügyet nem hagyja el - Hetedik görögkatolikus jótékonysági bál

A beregszászi Arany Páva étteremben szervezett jótékonysági bált a Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet (GISZ) február 9-én.

A GISZ hetedik éve hívja bálozni a mulatni vágyókat, az esemény pedig mindig jótékony célt is szolgál. Többször gyűjtöttünk már gyermekek táboroztatására, tavaly pedig a Ráti Szent Mihály Gyermekotthon javára 50 ezer hrivnya gyűlt össze. Ebben az évben a tom-bolajegyek és az árverésre szánt tárgyak megvásárlásával az „elfelejtett" gyerekeket támogatta a több mint 250 résztvevő, vagyis azokat a csöppségeket, akik a nagyszőlősi kórház gyermek¬osztályán töltik mindennapjaikat, szüleik pedig egyáltalán nem látogatják őket.

A bál kezdetén Szilágyi Mátyás, Magyarország Beregszászi Konzulátusának főkonzulja köszöntötte a jelenlévőket. Kiemelte: Kárpátalján is nagy hagyománya van a farsangi mulatságoknak, ami nemcsak a magyar kultúra vérkeringésébe kapcsolja be a közösséget, hanem meg is őrzi azt magyarságában. A jótékonysági összejövetelek pedig közösségi felelősségérzetről is tanúskodnak. Magyarország Beregszászi Konzulátusának képviseletében jelen volt Békésyné dr. Lukács Angéla, Csizmadia Alexandra, Hajgató Tamás, Sarkadi Gábor, dr. Erdei Péter konzul is.

Demkó Ferenc, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerületének helynöke az egyház szerepéről szólt, mely az élet minden területén jelen van, a születéstől a földi élet végéig, a hasonló alkalmak szervezésével pedig újabb arcát mutatja meg. „Az Istent szeretőknek minden a javukra válik" – zárta köszöntőjét Pál apostol szavait idézve. Orosz Ildikó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora a farsang kapcsán elmondta: ez az időszak felkészít bennünket a nagyböjt idején való elcsendesedésre. Ezen az alkalmon pedig gondoljunk azokra a gyerekekre is, akiknek nem jutott elegendő szeretet, jókedv, barátság. S ne feledjük Rákóczi Ferenc szavait: Isten a jó ügyet nem hagyja el.

Lődár Jenő, a GISZ elnöke arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az idei bálra több mint 70 magánszemély, szervezet, intézmény járult hozzá tombolára vagy árverésre szánt tárgyak adományozásával. Hangsúlyozta: fontos, hogy ne csak egy nap jótékonykodjunk, hanem mindenkor vegyük észre mások szükségleteit. Babják Zoltán, Beregszász polgármestere pohárköszöntőjében hangsúlyozta: Kárpátalján talán most a legnehezebb magyarnak lenni, de meg kell találjuk azokat az ügyeket életünkben, amelyek a holnaphoz való ragaszkodást diktálják, s amelyek elérésével minden napot jobbá tehetünk az előzőnél.

Az est jó hangulatáról a Beregszász Dixieland Band és a Fortuna együttes gondoskodott, a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum végzős diákjai pedig keringőjükkel emelték az est hangulatát. A tombolán közel 200 tárgy talált új gazdára, az árverésen pedig 13 tárgyra, köztük festményekre, faragott címerre licitálhattak a résztvevők. Hogy kik is azok a bizonyos „elfelejtett" apróságok, arról Sipos József, a Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet vezetője, a program egyik vezetője tájékoztatta a jelenlévőket.

A GISZ nevében ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Fortuna együttesnek, melynek tagjai a jótékony célra való tekintettel térítésmentesen vállalták vendégeink szórakoztatását, s természetesen mindenkinek, aki felajánlásával hozzájárult az est sikeréhez: több mint 50 ezer hrivnyát sikerült gyűjtenünk az „Elfelejtett" gyerekek számára.

KarpatIkon2019_1.indd 18 2019. 03. 11. 0:46:06

GyeRekoLDaL

Kedves Gyerekek!

Nektek mi jut eszetekbe húsvét ünnepéről? A pászkás kosár, a hímes tojás, a locsolkodás, a locsolóvers? Vagy gondoltok az ünnep igazi jelentésére, Jézus Krisztusnak az értünk vállalt kereszthalálból való feltámadására is? Hiszen enélkül hiábavaló a tavaszi nagytakarítás, a cicoma, a finom ételek készítése, a tojásfestés... Csak úgy van értelme a húsvétnak, ha tudjuk, hogy mit és miért ünneplünk. Erre pedig fel kell készülnünk lelkileg és testileg is.

Negyven napunk van rá, hogy jócselekedetekkel, lemondásokkal és imával megtegyük mindezt.

Idén március 4-én kezdődik el a nagyböjt. Vegyetek részt ti is a felkészülésben!

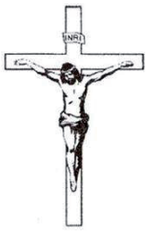
A lenti rajzon negyven keresztet láthattok. Minden napra jut egy. Egy kereszt=egy jócselekedet vagy lemondás vagy ima. Minden nap írjátok le a kereszt mellé, hogy aznap mit tettetek!

Áldott húsvéti készületet kívánok nektek!

Anita néni

40 KERESZT, NEGYVEN NAP,
NEGYVEN JÓCSELEKEDET!

ÍGY KÉSZÜLÖK HÚSVÉTRA!

NAGYPÉNTEK

HATODIK HÉT – NAGYHÉT

ÖTÖDIK HÉT

HARMADIK HÉT

NEGYEDIK HÉT

MÁSODIK HÉT

NAGYBÖJT KEZDETE,
ELSŐ HÉT

KarpatIkon2019_1.indd 19 2019. 03. 11. 0:46:06

A kisbereznai vaddisznóper

Gaar Iván, az Ungmegyei Nemzeti Szociáldemokrata Szervezet egykori elnöke visszamelékezéseit tartalmazza *A régi Ungvár történetéből* című összeállítás, melyet Ungváron adtak ki az 1920-as években.

A könyvben olvashatunk egy 1897-es ungvári tűzoltósági majálisról, az Ung-parti város részvételéről Kossuth Lajos temetésén. Továbbá érdekes leírást találunk Kossuth Ferenc ungvári látogatásáról, az 1904-es polgármester-választásról, az 1900. évi őrdarmai jegyzőválasztásról, s a kisbereznai vaddisznóperről.

Ez utóbbi 1898-ban történt, s a helyi görögkatolkius pap, a járásbíró és a nagybereznai plébános mellett olyan személyek is érintve voltak az ügyben, mint Meszlényi Gyula szatmári római katolikus püspök, Firczák Gyula görögkatolikus püspök, ne meg a per tárgya, a „fekete kocza".

„1898. május havában hiveinek meglátogatása, a bérmálás szentségének feladása s templomok felszentelése céljából Ung vármegyében járt Meszlényi Gyula, a szatmári egyházmegyének egyik legjótékonyabb püspöke. Itt időzése majd két hetet vett igénybe, mely idő alatt elérkezett Nagybereznára is. Az akkori nagybereznai plébános, Adamkovich Jenő, tudta, hogy a püspök nagy barátja a vadsertés husának, ezért felkérte P. akkori ottani járásbirót, a vidék legjobb vadászát, hogy vadsertésről gondoskodjon.

Nem is soká kérette magát, – kiment a kisbereznai erdőbe, s rövid idő mulva már egy kitünő lövéssel leteritett fekete koczával tért vissza.

Minél tovább nézegették azonban a kocza husát, annál inkább erősödött a szemlélők gyanuja, hogy a koczát csak annyiban lehet »vad«-nak nevezni, amennyiben erdőben lőtték le.

Végül mégis csak abban állapodtak meg, hogy a kocza vadsertés, s feltálalható a püspöki asztalra.

Ámde Meszlényi Gyula nemcsak áldozatkész főpap, de egyben nagy ínyenc is volt, s bár a kocza a legerősebb vadsertés-módon készitve került is asztalára, azonnal megállapitotta, hogy a vadpecsenye nem elég vad.

E megállapitás nagy megrökönyödést okozott a házigazdánál, amit csak tetézett Nehrebeczky István kisbereznai gör. kath.lelkésznek a »fekete kocza« iránti érdeklődése.

Nehrebeczky ugyanis egy állami fekete tenyész-kocza birtokában volt akkor, amit 60 o. é. forintokért vásárolt, s ez a koczája a püspöki ebéd előtt néhány nappal a kisbereznai erdőben levő sertésnyájból kiválva, – eltünt.

Végre is úgy Adamkovich plébános, mint P., a kocz lelövője kénytelenek voltak elismerni, hogy a kocza fekete volta dacára sem volt vadsertés, hanem Nehrebeczky tenyészkoczája, s ezért p. kijelentette, hogy a sertés árát megfogja téríteni.

E kijelentés után Nehrebeczky várt, várt a kocz árának megtérítésére, de a pénz csak nem jött, s igy kénytelen volt p. járásbirót perelni, mely perben itélkezni az ungvári járásbiróság rendeltetett ki.

Az első járási tárgyaláson a tanuvallomások alapján mármár pernyertes lett Nehrebeczky, amikor is p. ügyvédje, dr, Fényes Vilmos helyszini szemlét kért, amihez Nehrebeczky is – elég könnyelmüen – hozzájárult. A helyszini szemlén azonban az előzően kedvező vallomást tett gazda-tanuk már nem emlékeztek semmire, s igy Nehrebeczky bizonyitani nem tudván, a pert elveszitette.

Most már nemcsak a kocza ára veszett el, de vagy 40 frtnyi perköltség is sulyosbitotta a kocza eltöntét, – ezért Nehrebecky perujitással akart élni, tanuként akarván kihallgattatni a a püspöki ebéden résztvevőket, sőt mint koronatanut, magát Meszlényi püspököt is.

Nehrebeczkynek e szándékáról tudomást vett boldog emlékü Firczák Gyula munkácsi püspök is, s ezért magához rendeltette Nehrebeczkyt, igyekezvén lebeszélni őt a perujitásról, hogy igy a tanuvallomás kényszerétől Meszlényi püspök megkiméltessék.

Nehrebeczky azonban, aki nagyon takarékos gazda, s nem egykönnyen meggyurható egyén volt, tartotta magát, s erősen bizonygatta, hogy 100 frt egy olyan szegény papnak mint ő, nagy pénz, amit nem hagyhat elveszni.

S míg Nehrebeczky ezt erősitgette, Firczák püspök hirtelen e kéréssel fordult hozzá:

– Meg van ön már erősitve a kisbereznai parochián?

– Nem még, méltóságos Uram! – felete Nehrebeczky.

– Hány éve adminisztrátor?

– Tíz éve.

– Ugy! No ezennel megerősitem állásában, s ezzel a kellemesen meglepett Nehrebeczky felé kezét nyujtván, az kézcsók után boldogan távozott.

Rövid néhány nap mulva megjött az irás is, mely a megerősitést szemmel láthatólag bizonyitotta."

Így oldotta meg bölcsen és egyszerűen a kisbereznai görögkatolikus pap problémáját Firczák püspök.

Az ungvári történeteket leíró Gaar Ivánt a szovjetek később börtönbüntetéssel sújtották, s Karagandába vitték. Itt Gaar Iván 1951–1952 között Bendász István rabtársa volt. Ezt maga Bendász István írta le *A régi Ungvár történetéből* című könyv nála lévő példányának első lapjára.

(A könyv megtalálható a szervezés alatt álló Bendász István Görögkatolikus Könyvtár és Levéltár állományában.)

KarpatIkon2019_1.indd 20 2019. 03. 11. 0:46:06

VILÁG - EGYHÁZ

Szabadtéri szentmisét mutat be Csíksomlyón Ferenc pápa

A Vatikán január 11-én bejelentette, hogy Ferenc pápa apostoli látogatást tesz Romániában 2019. május 31. és június 2. között. Ellátogat Bukarest, Jászvásár (Iași) és Balázsfalva (Blaj) városokba és a csíksomlyói Mária-kegyhelyre, ahol szentmisét fog bemutatni.

Oláh Zoltán kanonok, a Gyulafehérvári Főegyházmegye pápalátogatással kapcsolatos kommunikációs vezetője kérdésünkre elmondta: „nagy örömmel fogadták a hírt a főegyházmegyében. Nagy megtiszteltetés, hogy az egyházmegye ezeréves történelme során most először látogat pápa Erdélybe, Székelyföldre, a magyar katolikusok búcsújáró helyére, Csíksomlyóra".

A kommunikációs vezető azt is elmondta: „a Szentatya szentmisét fog celebrálni Csíksomlyón június 1-jén, szombaton. A szentmisét a csíksomlyói pünkösdi zarándoklatok mintájára készítik elő, azaz szabadtéren, a somlyói nyeregben mutatják be."

Szeretettel várnak minden zarándokot erre a történelmi eseményre. A plébániákon zajlik a zarándokcsoportok szervezése. Mivel nemcsak a gyulafehérvári, a szatmári, a nagyváradi és a temesvári egyházmegyéből, hanem az egész Kárpát-medencéből érkező zarándokokkal számolnak, március 1-jétől ingyenes online regisztrációt indítanak a Pontifex.ro honlapon. Március 31-re tervezik az összesítést. Ahhoz, hogy a Csíksomlyóra való utazás és a Kissomlyó hegyére való feljutás minél gördülékenyebb legyen, a szervezők szeretnék időben megismerni a zarándokok létszámát. Ha szükséges, néhány nappal meghosszabbítják a regisztrációs időszakot.

A helyi önkormányzat és a szervezők nyomatékosan kérik, hogy ne személygépkocsival tervezzék az utazást. A város nem rendelkezik elegendő parkolóhellyel, ezért Csíkszeredát már május 31-től lezárják az autósforgalom előtt.

Minden csoport hozhat magával egy templomi, illetve lelkiségi lobogót. Normál méretű vatikáni, valamint közösségi és más szokásos zászlókat is lehet hozni. Ne tüntessenek fel rajtuk azonban olyan politikai vagy társadalmi üzenetet, ne hozzanak magukkal olyan jelképet, amely a szentmise, a zarándoklat jellegétől idegen. Szeretnék a korábbi évekhez hasonlóan megőrizni a csíksomlyói zarándoklatok imádságos jellegét.

Minden zarándok biztonsági ellenőrzésen esik át a beléptetőkapuknál. Ezért a kora hajnali órákban elkezdődik a beléptetés. Ennek pontos menetéről a későbbiekben adnak tájékoztatást. Minden zarándok vihet magával gyógyszert, széket, esernyőt, zászlót és ennivalót, illetve egy minél kisebb csomagot. (Borvizes palack félliteres kiszerelésben vihető.) Keresik a megoldást arra, hogy a pápalátogatás idején ivóvizet biztosítsanak a Kissomlyó hegyen. A résztvevők nem vihetnek magukkal szúró-, illetve vágóeszközöket, bicskát, ollót, körömvágót, gyúlékony vagy robbanékony anyagot, üveget, sem fegyvert.

A szertatás latinul zajlik, az énekek magyarul csendülnek fel, a pápa olaszul szól a zarándokokhoz, amit magyar, román és angol nyelvre fordítanak. Mobiltelefonokon is hallgathatók lesznek a különböző nyelvű tolmácsolások, más-más frekvenciákon.

Forrás: Magyar Kurir

KERÜLETÜNKBŐL

Kerületi gyűlés Salánkon

Az év első kerületi gyűlésére idén január utolsó napján került sor Salánkon. Mint ahogyan minden alkalommal, most is Szent Liturgiával kezdődött az esemény, amelyen az egyházközség hívei is is részt vettek. A Szertartást Levcsenkó Róbert, dédai adminisztrátor vezette, míg a prédikációt Pősze Sándor, bökényi görögkatolikus áldozópap mondta. Prédikációjában kiemelte az embernek azt vágyát, hogy példaképeire hasonlítson, és arra biztatta a híveket, hogy a végső példakép mindenki számára Krisztus legyen.

A Szent Liturgiában püspöki elismerések átadására is sor került. Milán püspök úr püspökké szentelésének 16. évfordulója alkalmából nabedrenik viselésének jogával ruházta fel Iván Gábor adminisztrátort. A nabedrenyk négyszög alakú liturgikus ruhadarab, amit a püsöpök elismerésképpen vagy kitüntetésképpen ajándékoz papoknak. Pősze Sándor atya ugyanezen a napon aranykereszt viselésére kapott jogot egyházmegyénk főpásztorától.

A Szent Liturgia végeztével a kerület papsága átvonult az egyházközség hittantermébe, ahol kezdetét vette a kora délutánig tartó gyűlés. Az eseményen megvitatásra kerületek a 2019-re szóló liturgikus és kulturális tervek, valamint az egyházkerület belső életét érintő ügyek is.

KarpatIkon2019_1.indd 21 2019. 03. 11. 0:46:07

Parókiaszentelés Sislócon

2018. december 15-én a sislóci görögkatolikusok nagy eseményre gyűltek össze, hiszen ezen a napon került sor az egyházközség parókiájának megszentelésére. Az ünnepi Szent Liturgiát Excellenciás Milán Sasik megyéspüspök úr végezte, melyen többek között részt vett Ft. Demkó Ferenc, a Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerület helynöke, valamint a szomszédos és egykoron Sislócon szolgáló görögkatolikus papok. A Szent Liturgia végeztével köszöntötte az ünneplőket Ft. Fülöp János helyi áldozópap, aki köszönetét fejezte ki elsősorban egyházmegyénk püspökének, a Sislócon szolgált atyáknak, az egyházközség tagjainak, akik fáradtságot és időt nem sajnálva azon munkálkodtak, hogy ez az épület elkészülhessen. Végül, de nem utolsósorban János atya Magyarország kormányának köszönte meg a támogatást, s átadta a szót az Ungvári Magyar Konzulátus főkonzuljának, Buhajla József úrnak. Ezt követően Milán püspök atya megszentelte a parókia épületét, az Isten áldását kérve a tíz éve, 2008-ban megkezdett építkezésre, és továbbra is kitartó munkát kívánva a sislóciaknak.

talmas küzdelem végül kiegyenlített döntetlennel zárult! Mindenki örömmel tért haza!

2019. február 12-én az elsőáldozásra készülő hittanosokkal (4-5. osztály) Beregszászban, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban megnéztük a Tizenkét hónap meseelőadást. Mindenki jól érezte magát.

2019. február 23-án egyházközségünk egyháztanácstagjaival és férjükkel/feleségükkel ismét színházban voltunk. Beregszászban a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban Carlo Goldini: Chioggiai csetepaté c. vígjátékát néztük meg. A szórakoztató előadás után egy kis vacsora mellett kötetlenül beszélgettünk.

Mátyfalvai egyházközség programjai

Január 20-án egyházközségünk egyháztanácstagjaival Beregszászban megnéztük a Zoltán újratemetve c. színházi előadást. Az előadás után kötetlen beszélgetésre került sor. Élményekkel telve érkeztünk haza. Jó kis csapatépítő délután, este volt!

2019. február 3-án a Kis IFI (2018-ban voltak elsőáldozók) hittanosokkal a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban jártunk, ahol egy szoros focimeccsben és felhőtlen medencei fürdőzésben volt részünk. Mindenki jól érezte magát.

2019. február 5-én az egyházközségünk elsőáldozásra készülő gyerekeivel egy sportdélutánt töltöttünk a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum tornatermében. A ha-

KarpatIkon2019_1.indd 22 2019. 03. 11. 0:46:17

Egyháztanácstagok lelkinapja

2019. február 16-án (szombaton) a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum adott otthont az egyháztanácstagok lelki napjának. A lelki napot ft. Pál Miklós sárospataki áldozópap vezette. Elmélkedéseinek fő vezérfonala az ismert 50. zsoltár verséből vette: „Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten, és az igaz lelket újítsd meg benső részeimben." (Zsolt 50,12) Kiemelte, hogy az egyházközségben, de az életben is minden feladatunk végzéséhez a tiszta szív szükséges, amely lendületet ad a munkához és az emberi kapcsolatainkhoz. Bibliai személyeket állított a középpontban, akiket Isten kiválasztott és meghívott az Ő országának építéséhez. A tartalmas előadásokban kitért a személyes életében megtapasztalt örömökre és nehézségekre, s mindazokra ahogyan ezeket sikerült az Isten segítségével megoldani. A lelki napon közel hetvenen vettek részt a beregszászi esperesi kerület egyházközségeiből. Köszönet Miklós atyának, a líceumnak és azoknak, akik a lelki napon részt vettek!

Görögkatolikus hitoktatók szakmai napja

Görögkatolikus óvodák dolgozói és óvodai hitoktatók részére szerveztek szakmai napot február 23-án a Karácsfalvi Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban.

Az egész napos programon a kerület három településén Bataron, Karácsfalván és Makkosjánosiban működő egyházi óvodák óvónői és dajkái, valamint azok a hitoktatók vettek részt, akik nem egyházi fenntartású óvodákban tanítanak.

A szakmai napot imaórával kezdték meg a résztvevők a líceum kápolnájában, majd Grunda János görögkatolikus atya, a Nyíregyházi Egyházmegye Gazdasági Hivatalának ökonómusa tartott előadást arra a kérdésre válaszolva, miért és hogyan érdemes egyházi óvodákat működtetni. Harminchat éves papi szolgálata kateketikai tapasztalatait osztotta meg, illetve a hitoktatás fontosságra hívta fel a jelenlévők figyelmét.

A továbbiakban két szekcióban folytatódott a képzés. Az egyházi óvodák pedagógusaihoz Magyarországról érkeztek szakemberek. A balkányi Szent Jácint Görögkatolikus Óvoda vezetője, Pásztor Lászlóné és munkatársa, Balla Andrásné, valamint a máriapócsi Ékes Virágszál Görögkatolikus Óvoda vezetője, Mosolygó Tamás, görögkatolikus pap elsősorban az állami óvodák egyházi kézbe kerüléséről beszéltek, kitérve arra, hogy milyen előnyökkel és egyben milyen nehézségekkel járt ez az átállás saját intézményük életében. Ezen kívül megosztották azokat a gyakorlati tapasztalatokat is, amelyek segítették őket a gyermekek vallásos nevelésében.

A másik csoportban Grunda János és felesége, a több évtizede katekézist tanító Mária igyekezett hasznos módszertani ötletekkel és tanácsokkal ellátni a hitoktatókat. Az elméleti előadás mellett nagy szerep jutott az egyes foglalkozások gyakorlati megvalósításának módjára is. Előkerültek a kifestők, posztók, mesekönyvek és más segédeszközök, melyeknek segítségével érdekesebbé, maradandóbbá lehet tenni a hittanóra témáit, amit a gyermekek még évek múlva is képesek lehetnek visszaidézni.

A közös ebédet követően fórumot tartottak, melyen a résztvevők további szakmai kérdéseket tehettek fel a magyarországi vendégelőadóknak. Ezek a kérdések egészen gyakorlati jellegűek voltak, és elsősorban a szülőkkel való kapcsolattartást, kommunikációt célozták.

A szakmai nap, melyen 50-en vettek részt, szintén imádsággal zárult. A Beregszászi Magyar Görögkatolikus Esperesi Kerülethez tartozó településeken a három egyházi óvoda mellett további 20 állami óvodában tartanak görögkatolikus hittanórát. A hitoktatást folytató pedagógusok számára idén még három képzést tervez a kerület hitoktatásért felelős bizottsága.

A program megvalósulását a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága támogatta.

ELÉRHETŐSÉGEINK

Honlap: gknet.org
E-mail: karpatikon@gmail.com
Tel.: +380683536197
Arculat: Szabó Sándor
Nyomtatás: Szpektral Nyomda - Ungvár
Rovatvezetők: Marosi Anita, Dr. Szolánszky Ágoston, Espán Margaréta, Iván Gábor
Munkatárs, koordinátor: Molnár Szabina
Szerkesztők: Pősze Roland, Szkoropádszky Péter

A Kárpátikon megrendelhető a parókiákon, a **karpatikon@gmail.com** e-mail címen, ill. a +380683536197 telefonszámon.

A kiadványt a Bethlen Gábor Alap támogatta.

BETHLEN GÁBOR Alapkezelő Zrt.

KarpatIkon2019_1.indd 23 2019. 03. 11. 0:46:19

ESEMÉNYEK KÉPEKBEN

VII. GISZ JÓTÉKONYSÁGI BÁL

HITTANOS FARSANG CSEPÉBEN

GISZ SZÍNHÁZLÁTOGATÁS

MILÁN PÜSPÖK PÁPAI AUDIENCIÁN

HÁZASSÁG HETE PALÁGYKOMORÓCON

GYERTYASZENTELÉS A JÁNOSI OLTALOM ÓVODÁBAN

BATYUS BÁL SALÁNKON

KOLIBA ÁLDÁS A KARÁCSFALVAI SZENT MIHÁLY ÓVODÁBAN

ÚJ EMLÉKMŰ A BATÁRI TEMPLOMKERTBEN